

ővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.6/2013/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. év október 4. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A társtettesként elkövetett, jelentős kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt **I.r. vádlott és II.r. vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2012. december 11. napján kihirdetett KB.I.84/2011/10. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy az I. r. vádlott anyja neve helyesen:

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2012. december 11. napján kihirdetett Kb.I.84/2011/10. számú ítéletével **I.r. és II.r. vádlottakat** bűnösnek mondta ki a Btk. 276. §-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétségében, ezért őket megrovásban részesítette. A vádlottakat külön-külön kötelezte 5.195,- forint bűnügyi költség megfizetésére. Ellenben a vádlottakat az ellenük a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző, (5) bekezdés a./ pontja szerint minősülő jelentős értékre elkövetett csalás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt követően fellebbezést jelentett be a vádlottak terhére, a vagyon elleni bűncselekményben történő bűnösségük megállapítása, és velük szemben felfüggesztett fogházbüntetés, I.r. vádlottal szemben pedig lefokozás alkalmazása érdekében. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül következtetett arra, hogy a vádlottaknak szándékukban állt volna a felvett hitel összegének visszafizetése. Kifejtette, hogy a beszerzett bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vádlottaknak már a kölcsön felvételekor sem volt reális lehetősége a törlesztő részlet fizetésére, mivel korábban egy alacsonyabb összegű hitelt sem tudtak törleszteni.

I.r. vádlott az ítéletet tudomásul vette, **II.r. vádlott** és a vádlottak védője három napi gondolkodási időt tartottak fenn nyilatkozatuk bejelentésére. Későbbiek során írásban nyilatkoztak, melyben tudomásul vették az elsőfokú határozatot.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.33/2013/3. számú átiratában a katonai ügyész által bejelentett fellebbezést módosítással tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget ügyfelderítési kötelezettségének, mivel nem

oldotta fel azt az ellentétet, amely **tanú** nyomozás során tett vallomása és a vádlottak védekezése között mutatkozott. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem idézte tárgyalására **tanút**, hanem az ügyészi indítvánnyal egyezően vallomását felolvasással tette a bizonyítás részévé, ezért nem kerülhetett sor e **tanú** és a vádlottak szembesítésére. Mivel az elsőfokú ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés a./ pontja alapján felderítetlensége miatt megalapozatlan, továbbá az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője írásban előterjesztett indítványát változatlan tartalommal fenntartotta. Továbbra is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem oldotta fel a bizonyítékok között mutatkozó ellentmondásokat, továbbá nem adta megfelelő indokát annak, hogy miért fogadta el a közbizalom elleni bűncselekmény megállapítása során **tanú** vallomását, ugyanakkor miért vetette el azt a vagyon elleni bűncselekmény megállapítása tekintetében. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 351. § (2) bekezdés a./ pontja, továbbá a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontja alapján helyezze hatályon kívül.

A vádlottak védője perbeszédében vitatta a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványának megalapozottságát, álláspontja szerint az elsőfokú ítélet nem felderítetlen, és megalapozatlansági okoktól mentes. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság kétséget kizáróan dönthetett a vádlottak felmentéséről a vagyon elleni bűncselekmény vonatkozásában. Egyetértett azzal az elsőbírói okfejtéssel, hogy nemcsak a vádlottak bűnössége nem bizonyított, hanem kár bekövetkezése sem állapítható meg. Felhívta a figyelmet arra, hogy védenicei ingatlan fedezet mellett vették fel a hitelt, nem állhatott szándékukban, hogy ingatlanukat elveszítsék. Nem állt fent részükről a jogtalan haszonszerzési célzat. Megemlítette, hogy jelenleg a fennálló polgári jogviszony alapján a vádlottak még további 1 millió forintba tarthatnak igényt, mely követelésükhöz egyenlőre nem jutottak hozzá.. Az ügyészi indítvánnyal összefüggésben előadta, hogy életszerűtlen az a feltételezés, hogy **tanú** a megismételt eljárásban jobban emlékezne a történetekre, mint amikor a nyomozás során őt kihallgatták. Az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság késedelmesen tűzte ki tárgyalásra az ügyet, mivel arra az ügy érkezésétől számítva több mint egy év elteltével került sor. Ezzel megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezéseket. Az elsőfokú katonai tanács nem volt figyelemmel továbbá a Be. 288. § (1) bekezdésében írt rendelkezésre, és a vádlottakat egymás jelenlétében oktatta ki a Be. 117. § (2) bekezdésében írt jogaira, pedig ez az eljárási cselekmény már a kihallgatás részét képezi. Ezen eljárási szabálysértések azonban érdemi kihatással az ügy elbírálására nem voltak, nem jelentettek olyan, a Be. 275. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezésére

vezetett volna. Egyebekben az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva folytatta le eljárását.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a vádlottakat kihallgatta, akik érdemi vallomást tettek. Eljárási szabálysértést nem vétett, amikor II.r. vádlott kérésére a nyomozás során tett vallomását a bíróság felolvasással tette a bizonyítás részévé. Az elsőfokú bíróság releváns iratokat számba vette, amelyeket a bizonyítékok között szintén értékelt.

Az ügyészi fellebbezést, illetve a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványát, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult, a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa előrebocsátja, hogy a vádlottak cselekményének elbírálásakor a Btk. 2. §-a alapján a cselekmények elkövetésekor hatályos büntető szabályokat vette figyelembe, mivel a cselekmények elbírálásakor hatályos büntető törvénykönyv nem teszi lehetővé a vádlottak cselekményének kedvezőbb elbírálását.

Az elsőfokú bíróság a Be. 296. § (2) bekezdése alapján az ügyészi indítványra felolvasással tette a bizonyítás részévé **tanú** vallomását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint e bizonyítékot mérlegelési jogkörébe vonta, és lényegében az ügyészi váddal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottak elkövették a magánokirat-hamisítás vétségét, ezzel lényegében azzal kapcsolatban is állást foglalt, hogy a vádlottak megtévesztették a hitel nyújtóját vagyoni helyzetüket illetően. A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a másodfokú ügyészi állásponttal, hogy ellentétesen értékelte volna az elsőfokú bíróság az ítélet A./, illetve B./ részében e bizonyítékot, illetve, hogy a felmentő rendelkezés tekintetében relevanciával bírt volna **tanú** és a vádlottak közötti szembesítés lefolytatása. Az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezése vagyon elleni bűncselekmény vonatkozásában nem e vallomás mérlegelésén alapult. Az elsőfokú bíróság az ügyész indítványa alapján járt el, és a Be. 75.§ (1) bekezdése alapján nem volt köteles ügyészi indítvány hiányában a vádat alátámasztó további bizonyíték beszerzésére.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékok mérlegelése alapján levont azon következtetése, mely szerint a vádlottaknál nem bizonyítható, hogy őket a hitel felvételekor jogtalan haszonszerzési célzat vezérelte volna, és a hitelt felvételkor sem állt szándékukban visszafizetni megalapozott, azonban azzal a megállapítással, hogy a hitelt folyósító pénzintézetet kár nem érte, a másodfokú bíróság nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság bűncselekmény hiányában mentette fel a vádlottakat az ellenük a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pontja szerint minősülő, jelentős értékre elkövetett csalás büntette miatt emelt vád alól, figyelemmel arra, hogy a jogtalan haszonszerzési célzatot nem látta bizonyítottnak, ugyanakkor a kár, mint a bűncselekmény törvényi tényállási eleme, nem is következett be. A

másodfokú bíróság álláspontja szerint ez utóbbi megállapítás, mely szerint a hitelintézet a hitel fedezetéből a vádlottak által felajánlott ingatlan tulajdonjogának megszerzésével kielégítést nyert, és ezért kára nem keletkezett, nem megalapozott. Az elsőfokú katonai ügyészség helyesen hivatkozik a 3/2009. számú Büntető jogegységi határozatra, mely 7. pontjában kifejtett érvelés szerint a kölcsön összegének kiutalásával a kár bekövetkezik, a hitelintézet vagyonában beállott értékcsökkenés véglegessé válik, tehát amennyiben a csalás további tényállási eleme is fennállnak a bűncselekmény befejezett alakzata megvalósul. Jelen esetben tehát megállapítható, hogy a hitelintézetet a hitel kiutalásával kár érte, mivel annak visszafizetésére nem került sor. Utóbb ez a kár megtérült, figyelemmel arra, hogy a vádlottak tartozására ingatlanuk fedezetet nyújtott. A kár megtérülése azonban nem jelenti azt, hogy kár ne keletkezett volna.

A másodfokú bíróság ezért mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából azt a megállapítást, hogy a hitelintézetnek kára nem keletkezett. A fellebbviteli bíróság egyúttal a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a történeti tényállás 3. oldal 2. bekezdésében a kapcsolódó megállapítást akként helyesbíti, hogy: „A ... kára megtérült.”

A helyesbített tényállás már megalapozott, és azt a másodfokú bíróság így fogadta el felülvizsgálata alapjául.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor helyesen mutatott rá arra, hogy az eljárás adataiból ítéleti bizonyossággal nem lehet következtetni a vádlottak haszonszerzési célzatára, illetve arra, hogy a hitel felvételekor már fennállt az a szándékuk, hogy a felvett hitel törlesztő részleteit nem fogják megfizetni. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a vádlottak hitel fedezet nyújtása mellett vették fel a hitelt, ezért helyesen hivatkozik arra az elsőfokú bíróság ítéletének 7. oldal 2. bekezdésében, hogy nehezen elképzelhető, hogy a vádlottak célja az lett volna, hogy a kölcsön összegét nem fizetik vissza, és így házuk tulajdonjogának elvesztésébe beleegyeztek volna. Megjegyzendő azonban, hogy természetesen hitel fedezet mellett sem kizárt az adott bűncselekmény elkövetése, miként erre a 3/2009. számú Büntető jogegységi határozat is utal, de jelen esetben a bűncselekmény tényállási elemei közül a jogtalan haszonszerzési célzatra következtetni ítéleti bizonyossággal nem lehet.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem bűncselekmény hiányában, hanem bizonyítottság hiányában nem állapítható meg a vádlottak bűnössége, ezért az elsőfokú bíróság indokolását módosítva, a vádlottakat a Be. 6. § (3) bekezdés b./ pontjára figyelemmel, a Be. 331. § (1) bekezdése alapján, bizonyítottság hiányában tekinti felmentettnek az ellenük a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző, (5) bekezdés a./ pontja szerint minősülő, csalás bűntettének vádja alól.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére a közbizalom elleni bűncselekmény

vonatkozásában és helyesen minősítette cselekményüket a Btk. 276. §-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétségének. A másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács ítéletének 8. oldal 1-3. bekezdésében írt jogi indokolásával maradéktalanul egyetértett. A vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy a kölcsön kérelmet valótlan tartalommal töltötték ki, és azt felhasználták kölcsön igénylése érdekében, maradéktalanul megvalósították a magánokirat-hamisítás vétségének törvényi tényállási elemeit.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket és nem tévedett, amikor a vádlottakkal szemben megrovás alkalmazásával is elérhetőnek találta a büntetési célokat.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az előzőekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét, annak A./ és B./ része tekintetében is helybenhagyta, a felmentés jogcímének megváltoztatásával, mivel az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1) (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. október 4.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete I.r. és II.r. vádlott tekintetében 2013. október 4. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2013. október 4.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Karácsonyi Gabriella
tisztviselő